

125/2010. (VII. 8.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 309/2009. (VI. 30.) OVB határozatát helybenhagyja. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

1. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 309/2009. (VI. 30.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A kifogástevő 2009. május 20-án országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés módosítsa az 1989. évi XXXIV. törvény 5. § (1) bekezdését, hogy egyéni választókerületekben csak független jelölt indulhasson?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVB megállapította, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés - annak következtében, hogy kizárja a pártokat az egyéni képviselő-jelölt indításának jogából - ellentétes a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 3. § (2) bekezdésében foglaltakkal, melynek értelmében [a] pártok közreműködnek a népakarat kialakításában és kinyilvánításában.”

A testület álláspontja szerint „a kérdés hitelesítése esetén a népszavazás az Alkotmány módosítását kényszerítené ki.” Az OVB ezzel összefüggésben utalt az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára [hivatkozott határozatok: 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 33.; 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.; 28/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 290.; 40/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 370.; 50/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2001, 359.; 48/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 552.], amely szerint az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.

Az OVB megállapította továbbá azt is, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint [a] népszavazásra feltenni kívánt konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.” Az OVBh. indokolása szerint a választópolgároktól nem várható el, hogy felmérjék a kérdésből következő, a választási rendszert érintő jelentős változásokat. Ezzel összefüggésben az OVB utalt arra, hogy a kezdeményezésben foglaltak megvalósulása esetén, az országgyűlési képviselők választására vonatkozó törvényi rendelkezések közül a listaállítást szabályozó előírások értelmüket veszítenék, mivel pártjelölt hiányában sem területi, sem országos lista állítására nem nyílna lehetőség.

Mindezekre tekintettel az OVB - hivatkozással az Alkotmány 3. § (2) bekezdésére, valamint az Nsztv. 10. §-ának b) és c) pontjára, valamint 13. § (1) bekezdésére - a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kezdeményező - a törvényes határidőn belül - kifogást nyújtott be, amelyben vitatta az OVBh. indokolásában foglaltakat. Álláspontja szerint megalapozatlanul hivatkozott az OVB arra, hogy a kezdeményezés kizárja a pártokat az egyéni képviselő-jelölt indítás jogából, mivel a pártok egyéni képviselő-jelöltet továbbra is indíthatnak, a kérdés csak a jelölt függetlenségét írja elő, azt, hogy ne legyen tagja pártnak. Érvelése szerint a pártok továbbra is indíthatnak, támogathatnak független jelöltet, aki nem tagja a pártnak, így továbbra is részt vesznek a népakarat

kialakításában és kinyilvánításában. Ebből következően a kifogástevő szerint a népszavazás nem kényszerítené ki az Alkotmány módosítását, és a kezdeményezés nem ellentétes az Alkotmány 3. § (2) bekezdésében foglaltakkal sem.

A kifogástevő kifejtette, hogy véleménye szerint a kérdés nem érinti a pártok listaállítási jogát, az továbbra is a pártok „illetékessége marad” és [c]sak a párttagságról kell lemondania annak a képviselőjelöltnek, aki valamelyik párt támogatásával akar mandátumhoz jutni!” Álláspontja szerint a kezdeményezésre azért van szükség, mert a választópolgár „szívesebben szavaz független jelöltre.”

Végezetül a kifogástevő arra is hivatkozott, hogy a konkrét kérdés véleménye szerint „világos, tiszta, egyértelmű” és nem érinti a választási rendszert.

II.

A kifogás nem megalapozott.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság - alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban - a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Az Alkotmánybíróság - az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve - a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 309/2009. (VI. 30.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. §-ában meghatározott hatáskörében eljárva - jogorvoslati fórumként - az OVB kifogással támadott határozatát vizsgálja felül. Mivel az Alkotmánybíróság döntése szerint a kérdéstről nem tartható népszavazás, a határozatot érintő egyéb kifogásokkal az Alkotmánybíróság érdemben nem foglalkozott.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. július 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró